

Біографія скорочено

Володимир Миколайович Сосюра народився 6 січня 1898 р. на станції Дебальцеве (тепер Донецької області). Його дитячі роки минули у селищі Третя Рота (нині м. Верхнє) біля Дінця. З одинадцяти років хлопець почав працювати у бондарному цеху содового заводу, потім був телефоніс-том, чорноробом.

Початкову освіту дав йому батько; крім того, Володимир багато читав, особливо захоплюючись пригодницькою літературою. У 1911 р. він вступає до двокласного училища в с. Третя Рота. Продовжував освіту в Харківському інституті народної освіти.

Поет брав участь у громадянській війні (спочатку в складі петлюрівської, а потім — Червоної армії) та Другій світовій війні.

Писати вірші почав із 14 років. У жовтні 1917 р. лисичанська газета «Голос рабочего» друкує вірш В. Сосюри «Плач волн», потім — перший вірш українською мовою «Чи вже не пора». Як поет В. Сосюра виходить з романсової традиції з притаманним їй образним рядом та інтонацією. Соціальна тематика уживається в його поезії із сентиментальними медитаціями.

Формування його як зрілого поета припадає на пореволюційні часи. У 1921 р. вийшла збірка «Поезії», це була друга його книжка. Перша, «Пісні крові» (1918 р.), не збереглася. Цього ж року з'являється поема «Червона зима». У 20-х

роках ХХ ст. виходять також збірки «Осінні зорі» (1924 р.), «Сьогодні» (1925 р.), «Золоті шуліки» (1927 р.), «Коли зацвітуть акації» (1928 р.).

За десятиліття між 1922 та 1932 роками В. Сосюра був членом багатьох літературних організацій — Пролеткульт, «Плуг», «Гарт», ВАПЛІТЕ, ВУСПП.

Наприкінці 1920-х років з боку критики все частіше чуються вислови про неправильну політичну орієнтацію поета. У цей важкий час В. Сосюра майже не пише, займається перекладами. Настрої відчаю позначилися й на збірці «Серце» (1931 р.).

У 1936 р. поета знову приймають до Спілки радянських письменників (у 1934 р. В. Сосюру «за націоналістичні ухили» виключають з партії та зі Спілки письменників). Наступного року з'являється збірка «Нові поезії». У 1939 р. — збірка «Люблю». У 1940 р. В. Сосюра закінчує своє найбільше ліро-епічне полотно — роман у віршах «Червоноармієць». Збірки воєнних та повоєнних років: «В годину гніву» (1942 р.), «Під гул кривавий» (1942 р.), «За мир» (1953 р.), «На струнах серця» (1955 р.), «Солов'їні далі» (1957 р.).

У 1960 р. завершує поему «Розстріляне відродження», розпочату в довоєнний час і опубліковану в 1988 р. в журналі «Вітчизна». В останнє десятиліття життя поета побачили світ збірки поезій «Близька далина» (1960 р.), «Поезія не спить» (1961 р.), «Осінні мелодії» (1964 р.), «Весни ди-хання» (1964 р.).

Поема «Мазепа», розпочата у 1929 р. та закінчена в 1959 р., потрапила до списку заборонених творів і була надрукована аж у 1988 р. До останнього дня поет залишався людиною активною, діяльною, життєлюбною. Помер В. Сосюра 8 січня 1965 р.